

Doktor, spoluvězeň, zavrtil hlavou. „Gangréna už příliš pokročila a je tak oslabený, že by ho operace pravděpodobně zabila. Snad kdyby mě k němu pustili před měsícem, ale i tak...“

Už tehdy začínala tkáň kolem neošetřené zlomeniny hnisat, protože Morris se na ní pořád snažil chodit.

„Dal jsem mu vodu s trochou vína,“ pokračoval chirurg, „ale nic víc dělat nemůžu.“

„Aspoň ať má větší pohodlí. Dejte mu něco na bolest, proboha.“ Snad by pak Morris mohl vydržet dost dlouho, aby se dostal domů, pokud budou konečně propuštěni na svobodu.

Povídalo se, že válka už by mohla skončit. Ale takové řeči kolovaly i dřív, a nic z toho nevzešlo. Za jedenáct let v zajetí, z nichž tři roky strávil v Bitche, už nyní třicetiletý Jon zažil tolik ztroskotaných nadějí, že už se nedokázal upínat k dalším.

„Doktor Morris odmítl i to malé množství laudana, co mám,“ opáčil chirurg.

Jon se násilím přiměl zachovat klidný výraz, když přistoupil k muži, s nímž léta očekával konec války. „Nedal byste si doušek na bolest, pane?“

Morris zavrtil hlavou. „To by mě... uspalo. Musím vám... ledacos povědět, než... zemřu.“

Jon pocítil chlad, který neměl nic společného s vlhkou a studenou celou, vytesanou do skály. „Vy neumíte,“ zalhal.

„Buďme... k sobě upřímní... jako jsme... vždycky byli,“ zasípal Morris.

Vždycky ne. Morris měl svá tajemství, ale Jon se na ně nedokázal muže na smrtelné posteli vyptávat. Nezdálo se mu správné na něj naléhat, vzhledem k jeho současnému zdravotnímu stavu.

Jon usedl na poličku vedle Morrisova ubohého lůž-

ka. „Povězte mi všechno, co si přejete – nikdy nezklamete vaši důvěru.“ *To ti dlužím, a ještě mnohem víc.*

Morris se zmohl na úsměv. „Nejde o... nic takového. Především chci, abyste... věděl... že vás považuji za... syna... kterého jsem nikdy neměl.“

Tak bojuj, krucinál! Jon ta slova zapudil z hlavy dřív, než je vyslovil. Morris *bojoval* po celou dobu, kterou strávili v Bitche, ale zranění stehna, které utrpěl při pokusu o útěk, ho trápilo od chvíle, kdy vzniklo. Morris měl právo si přát, aby už jeho agónie skončila.

„A vy,“ řekl Jon místo toho, „jste mi byl otcem, když jsem žádného neměl.“

Když přijeli do Francie v rámci jeho *grand tour*, byl Jon nezdravý mladíček, třetí syn dvanáctého vévody z Falconridge a jediný syn vévodovy druhé manželky. Jakmile však Jon a Morris padli do zajetí, netrvalo dlouho, než Jon pochopil, že zbrkllost a mládí vedou ke zneužívání nejen ze strany francouzských vězňů, ale i od ostatních zadržených neboli *détenus*, jak je nazývali Francouzi. Naučil se být opatrnější a nedůvěřovat nikomu kromě svých dvou přátel a Morrise, svého průvodce a mentora.

Jon se obrnil. Musí být pro Morrise stejně silnou oporou, jakou byl Morris jemu. „Bez vás bych zajetí nepřežil. Jen lituji, že jsem byl tak zbrklý a...“

„Nic si... nevyčítejte...“ Morris se odmlčel, jak jím zjevně projela křeč bolesti, až zkrivil obličej. pak ukázal na Jonovy zjizvené ruce. „Vy jste taky trpěl.“

Morrisova slova, vlídná i v agónii, zbavila Jona zábran. „Ach, ale kdybych vás nenutil pokusit se o útěk spolu s námi...“

„Nemohl jsem vás opustit. Kromě toho váš plán... mohl vyjít... kdyby nás... nezradili. Nebyla. To. Vaše. Vína.“